

giske Kandidater vil jeg sige til det ærede Medlem (S. Jensen), at det slet ikke har været min Mening med dette Forslag, at de teologiske Kandidater skulde komme til at indtage Overlærerpladserne, saaledes at det derved var givet, at de seminaristisk uddannede Lærere vare udelukkede derfra. Nej, min Betragtning har været en ganske anden. Det har altid været Tilfældet, at der har været teologiske Kandidater, som efter at de havde taget Embedseksamen ikke følte sig skikkede til Præstegerning og derfor ønskede at være Lærere, og navnlig naar man gaar lidt længere tilbage i Tiden, vil man se, at teologiske Kandidater ofte ere gaaede over i Skolevæsenets Tjeneste, ikke blot i Byerne, men ogsaa paa Landet. Jeg ser nu ingen Grund til, at man skulde nægte en teologisk Kandidat, som før at blive Lærer underkaster sig en saadan Prøve i praktisk Skolegerning og Pædagogik, at han paa det Punkt maa siges at staa ganske lige med de seminaristisk uddannede, Adgang dertil. Og det forekommer mig, at der er saa meget mere Anledning til at optage den omtalte Bestemmelse, som vi jo for Tiden staa over for det Forhold, at der i allerhøjeste Grad er en Overproduktion af studerende. Jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse benytte Lejligheden til at oplyse, at en af Universitetets Professorer, som særlig har Lyst til at beskæftige sig med den Slags Beregninger, og som gør det med Grundighed, har anstillet en Beregning over, hvor mange af de Studenter, der nu komme til Universitetet, der kunne gøre Regning paa at blive brugte i saadanne Stillinger som dem, de havde for Øje, da de begyndte deres Studium. Blive Forholdene ved som nu, bliver Resultatet det sørgelige, at man kommer til det Tidspunkt, da man ikke har Brug for mere end $\frac{1}{3}$ af de unge Mennesker, der nu studere. Det er mig saa meget kærere at oplyse dette, som jeg tror, der er Anledning til at opfordre alle, der have med unge Menneskers Uddannelse at gøre, til at betænke sig vel, inden de lade dem studere. Overproduktionen gælder vel særlig det teologiske Studium, saa at vi maaske snart der komme til at staa overfor en meget stor Overproduktion. Og der er maaske mange, som have kæmpet haardt for at naa frem til teologisk Embedseksamen, men som, naar de ere naaede til det Punkt, at de kunne faa Embede, sige: Præstegerning føle vi os ikke skikkede til, vi ville hellere være Lærere. Hvorfor skulde vi da udelukke dem fra at blive

ansatte som Lærere, naar de ville underkaste sig de Prøver, der forlanges, inden man kan faa Ansættelse i Almueskolen. Det har været det ledende for mig, og ikke nogen „honnet Ambition“ om, at man skulde søge at udelukke de seminaristisk uddannede Lærere fra de overordnede Poster.

Endnu maa jeg tilføje et Par Ord om Tilskuddet til de kommunale Realskoler og Betalingsskolerne. Den ærede Taler ogsaa en Ting, nemlig at disse Lærere ere efter den nuværende Ordning i Folkeskolens Tjeneste, idet de staa aldeles under de samme Vilkaar som de andre Lærere i Folkeskolens Tjeneste. Der er Byer, hvor Forholdet er dette, at de staa i den Grad lige med Almueskolens Lærere, at en Lærer læser 2—3 Timer i en Realskole og 2—3 Timer i en Almueskole eller maaske et Par Timer i en Betalingsskole og et Par Timer i en Almueskole. Jeg ved ikke, hvorledes man skulde bære sig ad over for disse Folk, naar maa ikke tog dem op her. De have Pensionsret, ere ansatte og kaldede paa samme Maade som de andre Lærere, kun naturligvis saaledes, at Overlærerne ere kaldede af Kongen, de andre af Kommunen. Der maa træffes en Ordning med Hensyn til disse Læreres Stilling. Det er nødvendigt, naar der bliver Tale om deres Pensionsret. Hvorledes skal man stille sig over for de Lærere, der lære begge Steder og altsaa ville blive pensionsberettigede for det Antal Timer, de læse i Almueskolen? Det kan endog veksle, det ene Aar kan det være et større Antal Timer, det andet mindre. Den Sag maa afgøres, og jeg kan ikke se anden Udvej end den foreslaaede.

Med Hensyn til Konsulenten skal jeg, da det ærede Medlem sagde, at han vidste ikke, om der var Trang til en saadan Embedsmand i Ministeriet, sige, at det ønskes dog i høj Grad i Ministeriet at have en saadan Raadgiver. Det vil maaske ikke være ubeskedent at sige, at naar en Minister selv har haft Skoletilsyn, kan han til Nød undvære ham — og dog kunde jeg have god Brug for ham —, men naar Ministeren er en Mand, der ikke har nogen personlig Erfaring med Hensyn til Skolen, og naar hans øvrige Embedsmænd deroppe heller ikke have det, er der god Brug for en saadan Embedsmand. Det er ikke Meningen, at han skal være et overordnet Skoletilsyn, det vilde være aldeles umuligt over for 4,000 Skoler, thi saa mange kan man vel med et rundt Tal anslaa dem til. Hvad skulde en enkelt Mand kunne udrette der? Naar der overhovedet har været saa